

lennek kikiáltva azokat, miközben minden ma létező formát mint célravezető megoldást védelmükbe vesznek, tekintet nélkül azok abszurd, elnyomó vagy akár működésképtelen voltára. Küzdenünk kell továbbá a szólásszabadságért, az embereknek azért a jogáért, hogy kifejezésre juttathassák eszméiket és gondolataikat – még akkor is, ha azok eretnekségnek számítanak.

Mindenekelőtt pedig azt jelenti, hogy az újjáépítés munkáját most kell elkezdenünk, még mielőtt a meglévő politikai rendszerek további széthullása az utcákra ereszti a zsarnokság csizmás csapatait, lehetetlenné téve a békés átmenetet a XXI. század demokráciájába.

Ha most nekilátunk, gyermekeinkkel együtt részt vehetünk nemcsak az elavult politikai rendszer újjáépítésében, hanem magának a civilizációnak az újateremtésében is.

Mint a holt forradalmárok nemzedékének, nekünk is sorsunk az alkotás.

Köszönetnyilvánítás

A harmadik hullám megírásakor számos információforrásból merítettem. A legelső és egyben leghagyományosabb forrás különféle országokból származó könyvek, folyóiratok, újságok, tanulmányok, okiratok, magazinok és monográfiák elolvasása volt. Forrásként szolgáltak továbbá azok az interjúk, amelyeket a világ különböző részein lezajló változásokban közreműködő emberekkel készítettem. Meglátogattam őket laboratóriumaikban, fényűzően berendezett irodáikban, tantermeikben és stúdióikban; és ők bőkezűen áldozták rám az idejüket és megosztották velem gondolataikat. Voltak közöttük családszakértők, fizikusok, kormánytagok és miniszterelnökök.

Végül pedig megpróbáltam nyitva tartani a szememet és a fületem utazásaim során. A közvetlen tapasztalat és egy-egy véletlenszerűen kialakuló beszélgetés gyakran rávilágíthat elvontabb jelenségekre is. Egy latin-amerikai fővárosban egy taxisofőr egyszer többet árult el nekem, mint kormányának derűlátó statisztikai mutatói: amikor megkérdeztem tőle, hogy népe miért nem lép fel valamilyen módon a rohamosan növekvő infláció ellen, válaszként egyszerűen a géppisztoly kepelését utánozta.

Nyilvánvalóan nem tudok itt egyenként köszönetet mondani mindenkinek, aki segítségemre volt. Három barátom, Donald F. Klein, Harold L. Strudler és Robert I. Weingarten voltak azok, akik vették a fáradságot, hogy az egész kéziratot érzékeny kritikus szemmel végigolvassák, és értékes tanácsokkal láttak el.

A kézirat pontatlanságainak kigyomlálását és a tények ellenőrzését a kiadói kutatómunka legkitűnőbb szakemberei közé tartozó Lea Guyer Gordon és Eleanor Nadler Schwartz végezte el. Mrs. Schwartz kitartása és törhetetlen jó kedélye a szakmai elvárásokat messze meghaladó segítséget nyújtott számomra az utolsó, sietős napokban, amikor a kéziratot sajtó alá rendeztük. Külön köszönettel tartozom a William

Morrow-beli Betsy Cenedellának kitűnő, éjt nappallá tevő szerkesztői és lektori munkájáért. Végül pedig Karen Tofflernek, aki éjszakába nyúló hosszú órák során segített megfogalmazni a tárgymutató címszavait és megoldotta a szövegszerkesztés feladatait.

Mondanom sem kell, hogy minden hibáért, ami legjobb igyekezetünk ellenére is becsúszhatott ezekbe az oldalakba, csakis én vagyok felelős.

Jegyzetek

A szögletes zárójelben megadott számok a bibliográfiában felsorolt tételekre utalnak. Így tehát a jegyzetekben megadott [1] a bibliográfia első tételére utal: Boucher, François. 20,000 Years of Fashion.

ELSŐ FEJEZET

- 1 A mezőgazdaság eredetéről lásd Cipolla [103] p. 18.
- 2 A kialakuló társadalom leírásánál használt különféle kifejezésekre nézve lásd Brzezinski [200] és Bell [198]. Bell a „posztindusztriális” kifejezést egy Arthur J. Penty nevű angol íróig vezeti vissza, aki először használta 1917-ben. A marxista terminológiát illetően lásd [211].
- 3 A „szuper-indusztriális társadalomról” [502]-ben és [150]-ben írtam.
- 4 A mezőgazdaság nélküli törzsek leírása – más források mellett – Niedergangnál [95] és Cotlow-nál [74] található.

MÁSODIK FEJEZET

- 1 A tengeri kereskedelemre nézve lásd [504] p. 3. Geoffrey Blainey kitűnő könyve az elszigeteltségnek és a nagy földrajzi távolságoknak Ausztrália fejlődésére gyakorolt hatásait elemzi.
- 2 A görög gyárakról rövid említés történik [237]-ben, p. 40.
- 3 A korai olajfúrásokról lásd [155], p. 30.
- 4 Az antik bürokráciák leírását lásd [17], Vol. 1, p. 34.
- 5 Az alexandriai gőzgép említése megtalálható Ralph Linton művének egyik fejezetében [494], p. 435; valamint Lilley-nél [453], pp. 35–36.
- 6 Az iparosítás előtti civilizációról lásd [171], p. 15.